

Kramér húsovy

Císařské královské Noviny.

Roku 1791.

W Sobotu
ORAVSKÉ
MÚZEUM

Nro. 48.

dne 26 Listopadu.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Třetí ročník běh.

S nehwysšším císařským královským povolením.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Rozličné politické zprávy.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Lisowé z Semeljna dávají nám tuto zprávu: Dne 2 toho v lebradsi Turci s nassimi poddanymi w dobrém sąsiedstwu žili byli chtej; a pak dlelage roztržitosti, od wogenšté přišel seim Turecky Byhaja nassho Pana řiditele na vlasti: a v pravdě na tom nevýjce záleží. Pro

Bassu ke stolu Turci častěgi přichází oswoce kupovati, a zvlášť winné hrozny. Keyže den po dni velmi mnoho do Bělehradu se odváží nássi lidé s maukau, swocem a gzymi potravnymi věcmi téměř každého dne na trh do Bělehradu gđau, a tu rosse dobré zpeněžegj.

Dne 4 toho stalo se ponejprv, že se geden Turek w Semeljně v jiném opil,

stráže zadržán byl, a přes noc v wězenj zůstati musyl. Druhého dne wogenštá stráž, při kteréž také byl oficyr, odvedla

geg — ne koliko k břehu, aby tu Turci kum odweden byl — nybrž zrowna do Bělehradu Bassowi, a tu teprw geho přeciněný oznámeno bylo. — Aby tedy napotom titó hosté žádných roztržitostí nečinili, bylo hned téhož dne wůbec prosblásseno, aby napotom žádný sprostny Turc, aby také co w Semeljně říditi měl, do města wpustěn nebyl. Proztož gest gún povoleno koliko až ke bráne, kdež s nassimi mluwiti a zde své wěcy vyřídit mohau. Běrymž pak wětší swoboda propučena gest, když totiž

wytjediti mohau. Běrymž pak wětší swoboda propučena gest, když totiž

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

obzvoleštenj důležitosti na starosti magi, oni musy nejprvé na kancelář Pana Řiditele, a zde složegj sswale a pistole, a pak swé wécy bez zbrané ejditi mohau. Po vykonánj swého zaneprázdněnij, a když opět odcházegj, dostanau zase swé zbrané we wssj zdworilosti.

Vássi sausedé Turcy gsaū welicy milovnjcy rosolky, a pravj, že tento nápog gest powolen, poněvadž nenj ani vjno ani kořalka. Vssak na krčky v flaskeček welice se mrzegi, že gsaū tak auzcy; protož takový krček nožem od rážegj aneb vtnau, aby magjce wécessi djru, lépe polštati mohli, a pak mnohý celau flasku na gedno posezenj wypige. Ginj ale gsaū zdworilegssj, a pigj rosolku zkaſessálku; wzácnégssj pak Turcy cohoto nápoge welmi strjdme požwagj.

(Brn. N. n. 93.)

Hned jak w Čistové pokoj zavřen byl, cýsařstá král. Kada a prvnj Clumocnjk cýsařstého král. Internuncius *) Pan Testa, kterýžto za dlouhý čas skrz svau nemoc w Bukarestu přebývati musyl, gakožto cýs. král. gednatel byl wyslan do Konstantynopole, aby zatím, dožud sám cýsařstý král. Ministr tam neprigede, cýsařstý král. poddanj w svém zaneprázdněnij potřebnau pomoci mjtík sowé mohli.

Pan Clumocnjk Testa dne 8 září wydal se na cestu; hned na Tureckých hranicých byl mu přidán od nevyššího

*) Internuncius posylá se od cýs. král. dwora k Tureckému Sultánu, a gest tak mnoho gako Posel, kterýž se za delssj čas w Konstantynopoli zdržeti musy.

Wezýra tak řečený Ulichmandar, kterýž na cestě o to starost mjtí musyl, aby cýsařstý král. Pan Clumocnjk wssudy bezpečně progjti mohl. Dne 23 září při gel do Konstantynopole, kdež podlé Tureckého clumocnjska od dwora přivítán byl, a pak dne 1 října sám w neywécessi slavnosti Tureckého tak praveného Baizmakam na wstjwil, a gemu list na vwezenj odwedl.

Tato slavnost dála se následujcím způsobem: Pan Gednatel neb cýsařstý Clumocnjk o poledni wychel z swého domu, kterýž leží w tak řečeném místě Pera, kdež wssickni křesťanssí Páni Poslowé své byty magj. Čtyři jen čári w auřednjctých ssatech, čtyři čohadarowé, čtyři slaužej w liberači Pana Testy, a geden komernjk sli napřed. Nato následoval Pan Testa, gehož čtyři čohadarowé w sessli nesli, a za njm sli, genž k poselství přináleží, y mnozý Křesťané, kteríž se w Konstantynopoli nalezaj. W tom pořadku sli až k Sofiane kdež Pan Gednatel spolu se svěsemi ostatními na přichystané lodj wstaupil, a až k Bakče Kapassi plynul. Zde naň očekávali s koněm krásné přistrojeným, na kterýž on wsedl, a geli s njm čtyři čauz.

wali s koněm krásné přistrojeným, na kterýž on wsedl, a geli s njm čtyři čauz. Když Pan Gednatel k Sultánu dworu přigel, a s koně dolu stoupil, wessel mu wstrjc dworský Dražoman, a wvedl geg do tak řečeného místa Musafir Odasi, kdež proň místo k sezenj wykázáno bylo. Brzy nato přisek Tessyfatci Effendy, a pozval ho k Baymakamovi, kterýž byl w svém pozagi. Pan Gednatel drže! k němu rec, na kterouž Baymakam odpověděl, a přigal od něho listy na vwezenj. Tu Pan

Te-

Testa spolu s cestními svými, genž do pokoge vstoupili, byl rozličným nápojem vtěn, a všickni darem drahých kožichů dostali; pak přátelsky propustěni, a zase s velikou ctí až do tak řečeného města Pera dowedeni byli.

Především giny pět svém gestu odnáj Pan Testa wymohl od Tureckého dwora ferman aneb poručení, dle kteréhož všem vředníkům a rychtářům ve všech krajích od Bukarestu až do Konstantynopole navrženo gest, aby pod přísným trestem císařské krále poslé žádných překážek nečinili, anobrž gi co nevrychlegi sedrowali.

Císařský krále, Internuncius Pan Baron Herbert, jakmile Raysz Effendy rádnu dvorskou zprávu vznámost vvedl, že od Tureckého dwora Ebubek Rasyb Effendy, Muhasebiči aneb nevyšší Kontralor, za Posla k Vladečnému dvoru vstaven gest, po včiněním pokogi obyčegnau počlonu složiti, hned se z Čistova odebírat do Konstantynopole, kdež zase jako předtím přebývati bude. V říjnu od nevyššího Wezýra s velikou ctí a velmi přátelsky byl přigat. Hned mu tam vykázali dům Aynamu neb představeného k obydli, a od nevyššího Wezýra byl co nejštěstněji vtěn. Dne 29 září byl připuštěn k audyci. Nevyšší Wezýr při té příležitosti s velikou vděčností mluvil o pokogi, a kterak mu milo gest, že zase přátelstvo mezi oběma dvory obnoveno gest. Klerc Pan Internuncius byl obdarován krásným kožichem z sobolí, a tak též ostatní, genž k poselství přináležej, každý podlé svého důstojnosti a přednosti; když vycházel Pan

Internuncius, čekali naň s krásným kožem, který s druhou čabrakou přistějn byl, a toho mu nevyšší Wezýr darem dal.

Těhož dne po audyci Pan Internuncius wydal se opět na cestu, a dne 10 října byl v Burgasu, dne pak 17ho měnil do Konstantynopole přígeti, a odedne 25 října poslovský běh z Konstantynopole otevřít.

Z Srbie neb Srbska. Podlé Bassowa poručení pod přísným trestem žádný Turk v Bělehradě nesmí na všecky zbraně nosyti. Předešlymi časy žádný Břestan ani Žid v Bělehradě pod wecer nesměl se všechně ukázati, ano genž domu vyjisti; nyní však směle do pauhé noči chodíti y w kafarnách se zdržeti mohau; nebo Turkum y pod ztrátau hrdla zapovědno gest s zbraní na všecky se ukázati, a kdožby takového ozbrojeného Turka vhlídal, může geg do smrti zabiti, a blauu geho Bassowi přinesti. Dále také bylo všebe prohlášeno, že Srbskij oddaný za celá dve léta odvessi dané a poplatku oswobození gsau, pak aby se žádný Musulman nezopovážil nečebo s násylím od Srbského oddaného žadati, ginak je y Schowi povoleno gest, aby proti takovému Turku násylj vžíval, y také geg bez odpovídání zabíl. Po dvou zdechých letech Srbská kragina bude v panství rozdělena, a gruntovním panům vyzážana; tito v prvních pěti letech od svých oddaných nesmí žádného gineho poplatku vybjírat krom desátků z žemských půjcitků. Po pěti letech seprav Srbská země má dvoru Tureckému 50 tisíců zlatých každoročních příjmů od-

wadeti, a ſtrutovonj pani po tom času opet ſwého práwa, což na ně přináleží, mohau vživati.

Giný list z Srbſta tuto nám dává zpráwu: Bělehradſtj Turcy pomalu obzvykagi nowému polityčtemu řádu; gich wrchnosti w těchto dnech vſtanowili taxy, gjmž ſe w prodagi vſech poztravných věců na vlas řediti muſegi, a kdožby ge přestaupil, nevřezſi trest má kočekawánj.

Poněwadž po ſkončené válce vſecky ſylnice w Srbſtu nebezpečné gsau, nebo ſe záftupové laupežníku na vſech stranách potulují, tak že lidé do Bělehradu choditi, ani wožové s potrawau ſwobodného průchodu miji nemohau; protož Turecká wrchnost y o tuto věc velikau ſtarost má, a poručila, aby gjz ždnj Turcy nevſtale ſtráfowali, a na takové laupežnícké ſpolky bedlivý pozor děwali. Mezy nassimi dobrowolnicky, gakž známo, také mnozý Srbowé ſlavžili, a po včiněném pokogi zase ſe domů navrátili, když totiž Turecký dwůr dal prohláſty, že žádnemu ničimž zlým vzpomjnáno nebude, což ſe w čas války bylo ſtalo. Nic vſak méně tito hrubí lidé, a ſnad že vſech proſtředků k něz gaké živnosti zbaveni gsau, na wětším díle oddáwagi ſe na laupeže, a práve na ty gsau Turcy nevſice rozhorečeni, tak že každého takového zabigj, gak gjm mile na ránu přigde.

Tito někdeyſſi dobrowolnicy mezy laupežníky gsau nevzteklegiſſi a neynebezpečnegiſſi, a protož ſe Turcy, pamatujice gessé na válku, nevſice na nich mstěgi. Dne i toho ſtalo ſe, že Turcy po gednom laupežníku as dwadcekrát

wystřelili, a wždy ſe ho chybili; poſléz on ſe dostal na kocáku, a po Šáwe dostal ſe s nj až na noſſi ſiranu. Vlaſe stráž poznala geg, že předtym byl káprálem mezy dobrowolnicky, a tak mu žiwota zachránila.

Dne z toho přiſſel Turecký ſpáh do Semeljna w gisťe důležitosti; on nezměl pistole, ſſavle, a ſlowem ničeho od zbraně, a byl welmi vciwý a zdwořilý. Podlé toho můžeme ſauditi, že Turcy nynj gsau docela ginj, a ſnad ſe brzy budau mocy mravnéggiſſiho nároč u vyzrovnati.

O Rusých gjz 14 dnj dokonce žádné zpráwy nedoſidwáme, tak že po tu chvíli newjine, k gakému konci nyněgji gednání o pokog přigde. Mezy tím Turcy gisťe ke vſem vyminkám ſe podwolegi, gakž gjm koli Ruský dwůr vložj, neboť gjm z giné ſtrany mnohem horſſi a rězſi věc vſtawagi, kteréž ſnad gessé za mnoho času žádného nevezmou ſkončení. O tom poſlyſſme následujicí zpráwy

Z Eurek. W gakých težkoſtech Azyaztycké kraginy Turecké ſiſſe pozůstáwagi, a zwláſt ſorya (Syrye) a Aldéſyra (Mezopotamie), z následujicí zpráwy, genž z Alepa w Syrii přiſſla, naležité poznati můžeme. Takto ſe prawí: Nezpočádek a roztržitosti w naſſi kragině gsau den odedne wětſſi. Když dwůr měsýce čerwna co neypřjsněgjiſſi poručenj wydal, aby ſe jeničari a ſſeryfowé do ſtropys k wálečnému taženj odebrali, po mnohonáſobném poručenj poſléz ſedm nácte ſet jeničarů dalo ſe na cestu, z ſſeryfů pak, gichž aſy 60 tisyců gest, ani geden nebyl k pochnutj. Ano y jeničari

III